

** *		
20:14	18:55	י-ם
20:17	19:19	ת"א
20:18	19:08	חיפה
20:15	19:18	ב"ש

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הפרשה אוצר קצר

הילולת האר"י – המתקת תשעת הימים

האר"י הקדוש הוא נקודת האור בתקופה הזו של תשעת הימים. בדרך כלל כשתשעה באב הוא בזמן – לא כמו השנה, שהוא נדחה – היום האמצעי של תשעת הימים הוא הילולת האר"י. כמו שהיארציט של הרמ"ק הוא אמצע 13 ימי תמוז כך יארציט האר"י הוא באמצע 9 ימי אב – שני עמודי התווך המעמידים ומתקנים את אירועי שלשת השבועות, בין המצרים.

יום לפני הרמ"ק יש את הילולת רבי שלמה מקרלין (שנהרג על קידוש ה' ואמרו עליו שהוא נשמת משיח בן יוסף) וחסידיים אמרו שהוא ממתיק ומבטל את כל תקופת בין המצרים ואפשר לשמוח בגלוי באותו יום. האר"י הוא בתקופה עוד יותר קשה, בתוך תשעת הימים, וענינו להמתיק ולבטל את כל הלא-טוב של ימים אלו (כולל תשעה באב).

עיקר ההתבוננות של ימי בין המצרים היא בחורבן בית המקדש, ובכך שה' סתר אותו על מנת לבנות משהו יותר טוב. אנחנו צריכים לשים ידים – כמסייע שאין בו ממש עב"פ – לסייע למבצע של הקב"ה, לשים ידים מלמטה. לכן הנושא הכי מתאים להתוועד היום הוא דברים מתוך כתבי האריז"ל – האר"י החי, חי בחיים נצחיים – בענין המקדש.

(ה' מנחם אב ע"ה)

**חסידיים אמרו
שהוא ממתיק
ומבטל את כל
תקופת בין
המצרים**

אלה הדברים...

האהבת שלום (רבי מנחם מנדל מקוסוב) מבאר על פי המדרש: משה אמר על עצמו "לא איש דברים אנכי", אבל לאחר שקיבל את התורה המתחלת ב"אנכי הוי' אלהיך" נעשה "איש דברים אנכי" (איש דברים = 7 פעמים אנכי).

זהו סוד החשמל, קודם חש-שתיקה ואחר כך מל-דיבור. משה נעשה "איש דברים" כיון ש"למד את התורה במדבר" (לשון המדרש) – מדבר כפשוטו, שממה, שייך לדרגת חש, שתיקה והכנעה, ומתוך זה זכה למדבר לשון דיבור, מל ("אלה הדברים אשר דבר משה... במדבר"). והרמז: **במדבר סיני** (חומש במדבר הקודם לדברים) = **חשמל**.

ובסוד חש-מל-מל (כדברי הבעש"ט): חש-שתיקה, הכנעה; מל מלשון מילה, הבדלה; ולבסוף מל מלשון מילול, המתקה. ואצל משה: תחילה "לא איש דברים אנכי", שתיקה בהכנעה; אחר כך "משה ידבר והאלהים יענו בקול" (בהר סיני), דיבור בסיוע אלקי, מתוך הבדלה מהחסרון האנושי של היותו "כבד פה וכבד לשון"; ולבסוף ספר דברים, משנה תורה, "משה מפי עצמו אמר" כש"שכינה מדברת מתוך גרונו" ממש, המתקה. נמצא שמשה הוא שלמות חש-מל-מל, והרמז: **משה חש מל מל** = **793**, שארית החדש, עבודת ההתחדשות בכל רגע.

(סיון פ"ד)

אוצר הרמז

ענוות רבי זכריה לסבול את בר קמצא

אמר רבי יוחנן בן זכאי: ענוותנותו של זכריה בן אבקילוס שרפה את היכלו והגלה אותנו מארצינו וכו' עי"ש. השאלה מדוע נאמר "ענוותנותו וכו'" בפשט (איזו ענוה יש כאן?), ולכן גם רש"י מהתייחס אליה. רש"י אכן מפרש: ענוותנותו – סבלנותו שסבל את זה (בר קמצא) ולא הרגו.

כלומר רש"י אומר שהפירוש של ענוה כאן הוא סבלנות, שהוא סבל את ה'מוסר' הזה ולא הרגו. זה שהוא לא הרג אותו היינו משום שסבל אותו. לא כתוב שהוא ריחם עליו, אלא סבל את המציאות שלו. יש אחד שסובל להיות במצרים, סובל את המצב. יש לסבול בן אדם. בדרך כלל חייבים לסבול את כולם, אדרבא, חייבים לאהוב את כולם, אבל גם בזה יוצא מרש"י שאין כלל שאין בו יוצא מן הכלל, שהענוה שלו שהוא סבל את המציאות שלו, שימשיך אותו מוסר לחיות – במקרה הזה היה צריך לשלול את הענוה הזאת.

הרבה אחרונים אומרים בפירוש שלא נראה שפירש"י זה הפשט ב"ענוותנותו", אבל בכל אופן זה הפשט של רש"י – רש"י הוא קדוש, אפשר לסמוך עליו במאה אחוז. יש גם גימטריא בפירוש רש"י ("ענוותנותו"). **סבלנותו שסבל את זה ולא הרגו** = $2598 = 6 \times 433$ = **בר קמצא**, היינו בר קמצא ב"רצוא ושוב" [דפק החיים של בר קמצא]: **ב בר בר ק בר קמ בר קמצא ר קמצא קמצא קמצא מצא צא א** [אין לסבול אותו יותר מזה!]. (מוצאי י"ג שבט ע"ז)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

הילולות הרמ"ק והאריז"ל בימי בין המצרים

ההילולא של האר"י הקדוש היא ה' אב, היום האמצעי של תשעת הימים – תוקף האבל על חורבן הבית, שיבנה במהרה בימינו. לפני תשעת הימים, השם של כל התקופה, מצום שבעה עשר בתמוז ועד לצום תשעה באב, נקרא "בין המצרים".

בחדש תמוז יש 13 ימים מ-י"ז תמוז עד כ"ט תמוז (תמוז הוא תמיד כט ימים, ותשעת הימים מתחילים תמיד בר"ח אב). היום האמצעי של הימים האלה הוא כ"ג תמוז, יום ההילולא של גדול המקובלים שחי בדור שלפני האריז"ל. האריז"ל בא לצפת בגיל 36 ונפטר במגפה בצפת בגיל 38. כשהוא בא לצפת הוא הגיע ללויה של המקובל הגדול שגר ופעל וכתב שם – הרמ"ק, רבי משה קורודברו. האר"י זכה לראות עמוד אש על מטתו של הרמ"ק, אות מן השמים שהוא הירוש הרוחני שלו ושהוא יזכה לגלות לעם ישראל ממד חדש של גילוי פנימיות התורה, חכמת הקבלה.

אם כן, מאד משמעותי שהרמ"ק הסתלק ביום האמצעי של ימי תמוז של שלשת השבועות והאר"י ביום האמצעי של ימי אב של שלשת השבועות.

מה אנחנו לומדים מהתופעה הזו? מה קרה בתמוז, בתחלת שלשת השבועות? חטא העגל.

בי"ז תמוז היה חטא העגל שעשו ישראל ושבירת הלוחות הראשונות. מה קרה בתשעה באב? עוד חטא כללי בתולדות עם ישראל – חטא המרגלים, אי-אימון בהבטחת ארץ ישראל ליהודים. חטא העגל הוא פגם באמונה במנהיגות של משה. גם חטא המרגלים הוא פגם באמונה בדברי משה, במשהו פרטי-כללי – שלמות הארץ.

אחרי חטא העגל משה התפלל במסירות נפש ואמר שאם לא תסלח לעם ישראל "מחני נא מספרך אשר כתבת". ה' סלח בבקשת משה רבינו, וגילה לו את יג מדות הרחמים, שכאשר יצטרך לתפלה – האדם יכול להתפלל ב-יג המדות שאמר ה', וה' כרת ברית שיסלח. 13 מדות הרחמים הללו הן כנגד 13 הימים מיום שבירת הלוחות וחורבן הבית בסוף תמוז.

אחרי החטא הגדול השני – הוצאת הדיבה הרעה על ארץ ישראל, חטא המרגלים – שוב התפלל משה עבור עם ישראל, ואמר 9 מדות רחמים של ה'. הן כתובות בתורה בפרשת שלח, הפרשה של חטא המרגלים. 9 מדות הרחמים הללו והן כנגד 9 הימים של חדש אב, עד חטא המרגלים. זהו הכח הרוחני לסלוח ולתקן את החטא הזה. בתיקון השלם של חטא המרגלים יבוא משיח – לכן הוא נולד כל שנה בתשעה באב, בתיקון החטא יש כח לגלות את המשיח, דווקא בתשע מדות הרחמים.

אם כן, יש שתי סדרות נפרדות של מדות הרחמים של ה' – אחת עם יג מדות אחרי חטא העגל, הידועה יותר, כנגד יג הימים בחדש תמוז, ועוד אחת עם ט מדות, שמופיעה בתורה אחרי חטא המרגלים, כנגד ט הימים בחדש אב.

האריז"ל – שאנו מדברים לכבוד היארצייתו שלו – אומר ש-יג מדות הרחמים שייכות לכתר, העל-מודע, אבל ט מדות הרחמים שייכות ללב. תשע מדות של הלב ושלש עשרה מדות של הכתר. 13 הימים בשלשת השבועות שעדיין בתוך תמוז הם כנגד יג מדות הרחמים ואמצעם היארציית של הרמ"ק, ההקדמה לאריז"ל – קבלת הרמ"ק היא ההקדמה לקבלת האריז"ל. האריז"ל עצמו אמר שגם אני איני אלא הקדמה – הקדמה לתורת משיח. תורת משיח מתחילה להופיע מהבעל שם טוב ותלמידיו, עד לימינו אנו ועד לביאת משיח עצמו. יש לתורת משיח שתי הקדמות, כמו שיש הקדמה לספר – ההקדמה הראשונה היא הרמ"ק וההקדמה השניה היא האריז"ל.

(מוצאי ב' אב תש"פ)

אוצר הרמז

הקשר בין חודש אב לחורבן הבית וללידת משיח

אפשר להבין טוב-טוב למה קשור לחדש אב לחורבן הבית שיבנה במהרה בימינו וללידת מלך המשיח בעיצומו של יום החורבן. אהרן הכהן ה"אוהב שלום ורודף שלום" הסתלק בתחלת החדש. ידוע מה שדורשים כל שנה ש-אהרן לשון הריון, מתחיל מר"ח ולוקח תשעה ימים כנגד תשעה ירחי לידה והלידה היא בתשעה באב.

(א' מנחם-אב ע"ז)

אוצר הפתגם

למה נחרב הבית? בגלל שנאת חנם – זו שנאה בטהרתה, בצד השלילי – והתיקון הוא אהבת חנם, אהבה בטהרתה. (ו' תשרי תשפ"א)